

Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, România
Facultatea de Istorie și Filosofie
Institutul de Istorie Națională–Seminarul de Antropologie istorică

2022
Sesiune Jubiliară
Cluj-Napoca, 10–11 iunie

Conferința națională
Douăzeci de ani după...
Antropologia istorică
în spațiul cunoașterii
istorice contemporane

PROGRAM

Familie
Disciplinare
Imaginar politic
Putere
Sentiment religios
Identitate
Corp
Alimentație
Reprezentare
Națiune

ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

Modă
Imaginar social
Moarte
Epidemii
Violență
Vestimentație
Calamități
Loisir

Comitetul științific

- Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon
- Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta
- Prof. univ. dr. Maria Crăciun
- Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad
- Prof. univ. dr. Rűsz-Fogarasi Enikő
- Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu
- Prof. univ. dr. Simona Nicoară

Comitetul de organizare

- Prof. univ. dr. Toader Nicoară
- Dr. Gheorghe Negustor
- Dr. Andrei Crișan
- Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară

Parteneri

- Facultatea de Istorie și Filosofie, UBB, Cluj-Napoca
- Editura Accent, Cluj-Napoca
- Casino. Centrul de Cultură Urbană Cluj-Napoca

Participanți

- **Conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu**
UBB, Cluj-Napoca
- **Cercet. șt. III, dr. Elena Bărbulescu**
Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”
Cluj-Napoca
- **Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu**
Institutul de Istorie, Republica Moldova
- **Dr. Nelu Botiș**
Muzeul de Istorie, Baia Mare
- **Robert Binder, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
- **Ana-Maria Buia (Adi), doctorandă**
UBB, Cluj-Napoca
- **Prof. univ. dr. Ligia Livadă-Cadeschi**
Universitatea București
- **Conf. univ. dr. Ionuț Costea**
UBB, Cluj-Napoca
- **Prof. univ. dr. Maria Silvia Crăciun**
UBB, Cluj-Napoca
- **Dr. Andrei Crișan**
UBB, Cluj-Napoca
- **Conf. univ. dr. Ludmila D. Cojocaru**
Muzeul Național de Istorie a Moldovei,
Universitatea de Stat a Moldovei
- **Septimiu Cioară, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca

- **Lect. univ. dr. Fehér Andrea**
UBB, Cluj-Napoca
- **Dr. Clara Fulea**
BCU „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca
- **Dr. Maria Ghitta**
Academia Română, Centrul de Studii Transilvane,
Cluj-Napoca
- **Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta**
UBB, Cluj-Napoca
- **Conf. univ. dr. Lupescu-Máko Mária**
UBB, Cluj-Napoca
- **Dr. Cristian Manolachi**
Casino. Centrul de Cultură Urbană Cluj-Napoca
- **Lavinia Moldovan, doctorandă**
UBB, Cluj-Napoca
- **Cercet. șt. III. dr. Nicolae Mihai**
Academia Română, Institutul de Cercetări Socio-Umane
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova
- **Prof. univ. dr. Simona Nicoară**
UBB, Cluj-Napoca
- **Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară**
UBB, Cluj-Napoca
- **Prof. univ. dr. Toader Nicoară**
UBB, Cluj-Napoca
- **Dr. Gheorghe Negustor**
UBB, Cluj-Napoca

- **Raluca Negrean, doctorandă**
UBB, Cluj-Napoca
- **Mihai Negustor, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
- **Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon**
Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași
- **Dr. Puie Iulia**
BCU „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca
- **Ciprian Pusta, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca
- **Dr. Alexandru Rusu**
Raiffeisen Bank, Cluj-Napoca
- **Prof. univ. dr. Rűsz-Fogarasi Enikő**
UBB, Cluj-Napoca
- **Mirela Topoliceanu, doctorandă**
UBB, Cluj-Napoca
- **Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu**
UMF „Carol Davila”, Facultatea de Medicină, București
- **Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad**
Universitatea București
- **Varga I. Atilla, doctorand**
UBB, Cluj-Napoca

Deschiderea conferinței

Casino. Centrul de Cultură Urbană

Vineri, 10 iunie 2022

Orele 15.00–15.30

- Prof. univ. dr. Toader Nicoară
Director al Seminarului de Antropologie istorică
- Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta
Decan al Facultății de Istorie și Filosofie, UBB, Cluj-Napoca
- Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon
Universitatea „Al. I. Cuza” Iași

Lucrări în plen

Perspective istorice și istoriografice

Casino. Centrul de Cultură Urbană

Vineri, 10 iunie 2022

Orele 15.30–18.00

1. Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon
Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași
*Românii și Europa, Europa și românii
la începutul secolului al XIX-lea: o perspectivă
antropologică în dublu sens a „procesului civilizării”*
2. Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta
UBB, Cluj-Napoca
Pompiliu Teodor, istoric al bisericii și al vieții religioase
3. Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu
UMF „Carol Davila”, Facultatea de Medicină, București
*Note asupra istoriografiei române în postceaușism.
Studiu de caz: istoria lui Lucian Boia*

4. Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad

Universitatea București

Alexandru Duțu

și studiul istoric al mentalităților colective

5. Conf. univ. dr. Ionuț Costea

UBB, Cluj-Napoca

Natalie Zemon Davis și microistoria

Cocktail

18.00–20.00

Lucrări pe secțiuni

Secțiunea A

Aula Ferdinand, str. Napoca, nr. 11

Sâmbătă, 11 iunie 2022

Orele 9.00–13.00

Moderatori

Prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon

Prof. univ. dr. Ligia Livadă-Cadeschi

1. Prof. univ. dr. Rűsz-Fogarasi Enikő
UBB, Cluj-Napoca
Prima galerie comercială din Cluj
2. Prof. univ. dr. Maria Crăciun
UBB, Cluj-Napoca
Cartea ca obiect în Transilvania modernității timpurii
3. Conf. univ. dr. Lupescu-Máko Mária
UBB, Cluj-Napoca
*Femeile în reglementările vestimentare
în Transilvania premodernă*

Pauză de cafea

4. Dr. Maria Ghitta
Academia Română, Centrul de Studii Transilvane,
Cluj-Napoca
*Decembrie 1923, la Cluj:
o aniversare și un congres al presei*

5. Lect. dr. Fehér Andrea
 UBB, Cluj-Napoca
Violența domestică în Transilvania sec. al XVIII-lea
6. Lavinia Moldovan, doctorandă
 UBB, Cluj-Napoca
*O poartă spre secolul XIX:
 Muzeu și colecții în însemnările lui Iuliu Moșil*
7. Robert Binder, doctorand
 UBB, Cluj-Napoca
*Cafenele clujene
 la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX*

Discuții

Secțiunea B

Sala Francisc Pall, str. Napoca, nr. 11

Sâmbătă, 11 iunie 2022

Orele 9.00–13.00

Moderatori

Prof. univ. dr. Laurențiu Vlad

Lect. univ. dr. Lidia Trăușan-Matu

1. Conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu
UBB, Cluj-Napoca
Grămaticul cu călimara la brâu.
Imaginea țăranului în opera lui D. Bolintineanu
2. Cercet. șt. III, dr. Elena Bărbulescu
Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”
Cluj-Napoca
Dileme în antropologia îngrijirii
3. Prof. univ. dr. Ligia Livadă-Cadeschi
Universitatea București
*Discursuri sociale novatoare în prima jumătate
a sec. al XIX-lea: Eufrosin Poteca și Simion Marcovici*
4. Mirela Topoliceanu, doctorandă
UBB, Cluj-Napoca
*„Pentru neam și țară” – Acțiuni în sprijinul
orfanilor români ai Marelui Război.*
Activitatea prințesei Olga Mavrocordat Sturza

Pauză de cafea

5. Ciprian Pusta, doctorand
 UBB, Cluj-Napoca
Aspecte privind repatrierea cetățenilor sovietici din județul Satu Mare în perioada 1945–1947
6. Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu
 Institutul de Istorie, Republica Moldova
Imaginarul și cultura războiului în politicile și practicile memoriale din spațiul post-sovietic (1992–2022)
7. Conf. univ. dr. Ludmila D. Cojocaru
 Muzeul Național de Istorie a Moldovei,
 Universitatea de Stat a Moldovei
De la exercițiul memoriei la cunoașterea istorică: arhivele de familie în narativizarea copilăriei sovietice în Gulag
8. Dr. Andrei Crișan
 UBB, Cluj-Napoca
Perspective socio-antropologice asupra comunității musulmane din România contemporană

Discuții

Secțiunea C

Sala Aula Ferdinand, str. Napoca, nr. 11

Sâmbătă, 11.05.2022

Orele 15.00–18.00

Moderatori

Conf. univ. dr. Ludmila D. Cojocaru

Conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu

1. Cercet. șt. III, dr. Nicolae Mihai

Academia Română, Institutul de Cercetări Socio-Umane
„C.S. Nicolăescu-Plopșor” Craiova

*Despre pomana dreptății pierdute
sau cum poți contesta decizia justiției la 1859*

2. Septimiu Cioară, doctorand

UBB, Cluj-Napoca

*Disciplinare și modernizare. Reformarea sistemului
penitenciar din spațiul românesc în sec. al XIX-lea*

3. Dr. Gheorghe Negustor

UBB, Cluj-Napoca

*Războiul dreptății: fărădelegi și justiție
în societatea românească a anilor 1916–1918*

Pauză de cafea

4. Mihai Negustor, doctorand

UBB, Cluj-Napoca

*Perspective ale educării în penitenciarele interbelice
din Transilvania*

5. Dr. Alexandru Rusu
Raiffeisen Bank, Cluj-Napoca
Fenomenul exorcismului romano-catolic și ortodox între știință și religie
6. Dr. Cristian Manolachi
Casino. Centrul de Cultură Urbană Cluj-Napoca
Istoria marilor afaceri de corupție ale României: o perspectivă culturală în durată lungă (1868–2016)
7. Ana-Maria Buia (Adi), doctorandă
UBB, Cluj-Napoca
Marea criză (1929–1933) în mentalul colectiv românesc
7. Conf. univ. dr. Mihai Teodor Nicoară
UBB, Cluj-Napoca
Homo sovieticus – „omul nou” în variantă românească

Discuții

Secțiunea D

Sala Francisc Pall, str. Napoca, nr. 11

Sâmbătă, 11.05.2022

Orele 15.00–18.00

Moderatori

Prof. univ. dr. Simona Nicoară

Conf. univ. dr. Virgiliu Bîrlădeanu

1. Dr. Nelu Botiș

Muzeul de Istorie, Baia Mare

„Profesioniștii” morții în evul mediu european

2. Varga I. Atila, doctorand

UBB, Cluj-Napoca

*Moartea prin „praxis pietatis”
în mediile protestante din Transilvania*

3. Dr. Clara Fulea

BCU, Cluj-Napoca

Tema morții în ex-libris-uri

Pauză de cafea

4. Raluca Negrean, doctorandă

UBB, Cluj-Napoca

*Imaginea morții – o analiză iconologică
a creației artistului Aurel Popp*

5. Dr. Iulia-Maria Puie

BCU Cluj-Napoca

Dreptul de autodeterminare și euthanasia

6. Prof. univ. dr. Toader Nicoară

UBB, Cluj-Napoca

În umbra lui Thanatos.

Sensibilitatea contemporană în fața morții

Discuții

Închiderea sesiunii

Cină

Sâmbătă, 11.05.2022

Orele 18.30–21.00

A word cloud centered around the course title 'ANTROPOLOGIE ISTORICĂ'. The words are arranged in a circular pattern around the central title. The words include: Familie, Reprezentare, Putere, Națiune, Sentiment religios, Alimentație, Corp, Imaginar politic, Identitate, Disciplinare, Modă, Imaginar social, Moarte, Epidemii, Vestimentație, Violență, Calamități, and Loisir.

Familie Reprezentare
Disciplinare Putere Națiune
Imaginar politic Sentiment religios Alimentație
Identitate Corp
ANTROPOLOGIE ISTORICĂ
Modă Imaginar social Moarte Epidemii
Vestimentație Violență
Calamități Loisir

- ✓ *Centenarul României Mari: 1918–2018*
- ✓ *Marea Unire. Oameni, fapte, întâmplări*
- ✓ *Monarhia modernă românească*
- ✓ *Elite și națiune (sec. XIX–XX)*
- ✓ *Antropologia istorică. Perspective contemporane*
- ✓ *Identități alimentare
în epoca modernă și contemporană*
- ✓ *Epidemiile în istorie: societate și insecuritate*
- ✓ *Violență și disciplinare
în epoca modernă și contemporană*

CAIETE DE ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

AU APĂRUT

- ✓ *Pentru o antropologie istorică în spațiul istoriografiei românești contemporane*
- ✓ *Istorie și violență*
- ✓ *Familie și moralitate – studii de gen în Europa central sud-estică*
- ✓ *Istoria și antropologia corpului uman*
- ✓ *Oamenii și moartea în societatea românească*
- ✓ *Sărbătoare, celebrare, comemorare*
- ✓ *Identități și sensibilități alimentare europene*
- ✓ *Pentru o istorie a loisirului*
- ✓ *Probleme de antropologie istorică*
- ✓ *Lumea rurală și modernitatea*
- ✓ *Haiducie, brigandaj și disciplinare socială*
- ✓ *Probleme de ecologie istorică*
- ✓ *Istoria bisericii și a vieții religioase*
- ✓ *Despre civilizarea moravurilor*
- ✓ *Istorie și peisaj. Grădini și parcuri istorice*
- ✓ *Pro patria mori. Patriotism, Politică și Cultură (sec. XIX–XX)*
- ✓ *Curtea domnească și societatea de curte în Țările Române (sec. XVI–XX)*
- ✓ *Instituțiile culturale și identitatea națională. Societăți, asociații, fundații (sec. XVI–XX)*
- ✓ *Istoria condiției feminine în spațiul românesc*
- ✓ *România în Marele Război. Perspective istorice și antropologice*
- ✓ *România în Marele Război. Contextul intern și internațional*

<...